

Spory z domovnického poměru jsou spory feriálními ve smyslu § 224 číslo 7, ve znění článku II./zákona ze dne 19. ledna 1928 číslo 23 Sb. z. a nař.

Žalobkyně žalovala majitelku domu o vrácení poplatků za úklid, které si majitelka domu podle ústní dohody ponechávala.

Rozsudek, kterým bylo vyhověno žalobě, doručen byl v červenci. Proti tomuto rozsudku žalovaná podala odvolání začátkem září. Odvolací soud odvolání odmítl pro opožděnost, ježto jde o věc feriální. Rekursu žalované strany proti tomuto odmítnutí nejvyšší soud n e v y h o v ě l, a to z těchto důvodů:

Stěžovatelka se marně snaží vyložit, že jednak nejde o spor z poměru domovnického, nýbrž v podstatě o nárok z bezdůvodného obohacení, jednak že spor z domovnického poměru nelze podřadit pod předpis § 224 č. 7 c. ř. s. v doslovu článku II./zák. ze dne 19. ledna 1928, číslo 23 Sb. z. a nař. o věcech feriálních.

Podle obsahu žaloby a přednesu žalobkyně domáhala se tato j a k o d o m o v n i c e na žalované straně výplaty d o m o v n i c k ý c h p o p l a t k ů, které prý pro ni žalovaná od nájemníků vybrala, ale pro sebe podržela. Jest zřejmé, že jde o spor z poměru domovnického, neboť kdyby tohoto nebylo bývalo, nebylo by k tomuto sporu vůbec došlo. Naproti tomu jest lhostejné, o jaký p r á v n í p ř e d p i s možno žalobní nárok opřítí.*)

Podle § 224 č. 7 c. ř. s. jsou věci feriální také »spory ze služební, námezdní a učební smlouvy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci jakéhokoliv druhu.«

Že k těmto smlouvám náleží také smlouva domovnická podle zákona ze dne 30. ledna 1920 číslo 82 Sb. z. a n., vyložil správně již rekursní soud.

Různé právní názory o tom, zda je pokládati domovnickou smlouvu za smlouvu služební či nájemní, rozhodl zmíněný zákon ve prospěch smlouvy služební. Ostatně na tom nezáleží, neboť vždy jde o smlouvu pracovní (§ 1 uv. zák.) a tudíž o spor mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem a v š e c h n y takové spory jsou věci feriální. Pokud jde o zaměstnance, bylo účelem zákona urychlití řízení z důvodů sociálně-politických ve prospěch osob, jichž výživa závisí zpravidla na odměně za služby a práce a jež jsou v hospodářské závislosti na zaměstnavateli. Dopadá tu tedy jak doslov, tak účel zákona, takže odvolací soud právem pokládal

*) P o z n á m k a z a s i l a t e l e: Tato zásada jest zřejmě přehnaná a ne zcela správná. Bude nutno vždycky alespoň žádati, aby spor měl materiálně svůj důvod v poměru domovnickém a nestačí zajisté, je-li tento poměr pro žalobní důvod pouze *conditio sine qua non*. (Př. Domovník dopustí se nesprávnosti při výkonu domovnickém, majitel domu dá se strhnouti a ublíží mu na těle. Domovník pak žaluje o náhradu škody. Je jasno, že tento spor by feriální nebyl, třebaže domovnický poměr je i tu příčinou žaloby. Ostatně sr. slova »spory ze smlouvy«.)

tento spor za prázdninový a odmítl odvolání žalované pro opožděnost.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 24. ledna 1931, čj. R I 1046/30. Jiří Štross.

Rozhodl-li procesní soud pravoplatně, že jest pořad práva přípustný, jsou tímto výrokem vyšší soudy vázány a nemohou se již touto otázkou z moci úřadu obírat. Mohou však samy od sebe rozhodnouti ještě neřešenou otázku nezhojitelné nepříslušnosti procesního soudu. — Zákon ze dne 2. listopadu 1928, č. 4 Sb. z. a n. má na mysli jen nároky veřejnoprávní. — Nárok státu proti rodičům na zaplacení t. zv. rodičovské vojenské taxy jest nárokem veřejnoprávním. Byla-li však taxa vydobyta na jiné osobě, která podle veřejnoprávních předpisů nebyla povinna taxu zaplatiti, jest její nárok proti státu na vrácení zaplacené částky pro bezdůvodné obohacení nárokem soukromoprávním.

Krajský soud civilní v P. nevyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva, provedl řízení a rozhodl rozsudkem, že žalobu pro ten čas zamítá. Odvolací soud odmítl žalobu pro nepřipustnost pořadu práva. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu žalobcovu, ale opravil usnesení odvolacího soudu v ten smysl, že se žaloba odmítá pro věcnou nepříslušnost krajského soudu.

Z důvodů nejvyššího soudu: K lepšímu porozumění věci jest vhodné stručně předeslati tento nesporný skutkový děj: Politický úřad předepsal matce obou žalobců za léta 1917 až 1920 t. zv. vojenskou rodičovskou taxu (§ 1, č. 3 a § 5 zák. ze dne 10. února 1907, č. 30 ř. z. a k tomu vládní nařízení ze dne 3. září 1920, č. 506 Sb. z. a n. a zrušující zákon ze dne 29. září 1924, č. 231 Sb. z. a n.). Politická exekuce zůstala proti matce bez výsledku. Poté byla vedena politická exekuce k vydobytí těchže dávek proti dvěma jejím synům — nyníjším to žalobcům —, kteří zaplatili vymáhané částky, aby zabránili dražbě svršků jim zabaveným. V nyníjším sporu domáhají se žalobci na Československém státu vrácení zaplacených částek v celkové částce 2123 Kč, každý z jedné polovice, pro bezdůvodné obohacení eráru a podali žalobu u krajského soudu civilního v Praze, opřevše jeho příslušnost o § 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 4 Sb. z. a n. Žalovaný stát ohlásil při prvním roku námitky věcné nepříslušnosti a nepřipustnosti pořadu práva, vzal však v žalobní odpovědi první námitku zpět, a provedl jen po podrobném vyličení skutkového stavu a běhu správního řízení druhou námitku, a to podstatně v ten rozum, že jde o veřejnou dávku, že nárok státu na tuto dávku je veřejnoprávní, že stát vystupoval i proti žalobcům při vymáhání vojenské taxy jako nadřízený subjekt, nadaný mocí vrchnostenskou, že veškeré právní poměry vzešlé z tohoto důvodu mezi žalobci a státem — tedy i nárok na vrácení žalované částky —